

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egészévre	12 . . . . .
Vidékre Negyedévre	5 . . . . .
Egészévre	20 . . . . .

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

A szabadelvűpárt.

A míg a képviselőház előtt a tömeg éljenezett, bent a tanácskozási teremben apró, ártatlan mulatozás folyt. Az új többség, amely — a komoly feladatokhoz mért komoly kötelességérzettel fog rendelkezni, még nem érezte a komoly idők kijózanító lehelletét. Még pajzán kedvvel abugolt és éljenzett a mandátumok átnyújtásakor. Kőd és homály borít eget és földet közéletünkben. A legjelesebb elméjű és a legtapasztaltabb politikusok sem látnak egy lépésnyire benne. Az előállott új helyzetnek nehézségeit csak a gyermekek és némely hírlapok nem érzik. Ők rózsásnak és mosolygónak látnak mindent, s könnyűnek és természetesnek tartják a válság megoldását. Vezércikkekben oly szépen fest minden, még az a kétes és mérsékelte bölcsesség is, a mivel a lelkenedző optimizmus betegségében szenvedő hírlapok a krizissel foglalkoznak. Azzal a nagy politikai válsággal, a melyet Széll Kálmánnál nem kisebb ember a legsúlyosabbnak tart 67 óta.

Mi most nem kívánunk pörbe szállani e könnyüvéru bohém politikai bölcseséggel. A rideg tények szikláin ugyanis megtörik a napfényes hullámoknak ez a játéka. S azért azt se vesszük rossz néven, ha az új többség még nem egészen sajátította el a többséghez illő méltóságosabb és komolyabb magatartást s ha még nem forrván ki csontjából egészen a zoltánizmus, ma lehurrogta a legyőzött ellenfél legmarkásabb egyéneit

Sokkal fontosabb és érdekesebb ennél a szabadelvűpárt első értekezlete, a mely Tisza Istvánnak ott elhangzott beszéde nélkül is méltán számot tarthat a politikai világ érdeklődésére. Ez az értekeztet, már külső körülményeinél és jelenségeinél fogva is, alkalmas arra, hogy a szabadelvűpártról mestersegesen terjesztett mendemondáknak, jámbor óhajtasoknak, külső intrikáknak a nyakát szegje.

Mindenekelőtt kiderült, a mire a párt ellenségei és lagymatag barátai nem számítottak; ez a még mindig erős és számottevő párt együtt marad. Együtt marad egy oly párt, a mely alig tíz fővel kisebb számbelileg a parlament legnagyobb pártjánál, a függetlenségénél. S a mely az ország igen sok tisztelt nevét, képzett elméjét, kipróbált, nevezetes politikusát foglalja magában. Szóval, a mely párt pusztán számánál fogva is, de értelmi, vagyoni és erkölcsi su-

lyával is egyik leghatalmasabb tényezője Magyarország közéletének.

Ez a szabadelvűpárt ime együtt marad. Egyetlen részecskéje sem vált el az egésztől. Ugy kell vele számolni, mint egy minden ízében összeforrott politikai testülettel, a melynek vezére van, zászlója van, programja van. Hiába volt minden mesterkedés, minden fenyegetés, minden hízélgés s minden hírlapi jóslás. Egyetlen tagja sem vált hűtlenné a párt törekvéseihez, nincsenek kebelében kottériák és árnyalatok. A *lettári mameluk* fogalmáról, a mely, sajnos, nemcsak az ellenségei, de más tényezők gondolatában is megfordult, ezuttal le kell mondaniok mindazoknak, a kik e pártot — akár mint szövetségest, akár mint ellenfelet — számításba vették.

Ha már eddig is bebizonyosodott, hogy a szabadelvűpártnak eszeágában sincs megoldott kéve módjára széthullani, annál kevésbé teszi meg ezt a szívességet ellenségeinek az első értekezlet eseményei után. Ezen az értekezleten Tisza István gróf beszédet mondott, s e beszédben kijelentette, hogy a párt 67-es liberális politikájára ennek az országnak még szüksége van.

Bizony, nagy szüksége van. Bár-mely topográfiai helyzetben, az együtt maradt, egységes szabadelvűpárt éreztetni fogja a maga erejét, súlyát és meg nem fogyatkozott tetterejét. Nélküle és ellenére nem fognak dönthetni az ország sorsát illetőleg. Ezt a pártot észre nem venni annyi volna, mint a fától nem látni meg az erdőt. Ez a párt nem vonul félre, nem duzzog, nem elmélkedik, nem ír memoárokat. Egy híján 180 főből állva, a szabadelvűpárt dolgozni, cselekedni fog a nemzet javára „Tettekkel tényező” marad, hogy egy divatossá vált szólással éljünk.

A nagy válság.

A dolog természetében rejlik, hogy a krizis megoldása csak vontatottan halad előre. A normális lefolyást mindenekelőtt akadályozza, hogy ma a magyar parlamentben nincs olyan párt, mely abszolút többséggel rendelkezik. Így hát egyszerűen a közismert programja alapján egyetlen pártot sem lehet megbizni a kormányzással. — Több frakció egyesülésére van szükség parlamenti többség alkotása céljából. Ez pedig csak új, ad hoc megalkotott kormányzási program alapján lehetséges. Mindenekelőtt is konstataálni való, hogy frakciók összevonására a

mai adott helyzetben sokféle kombináció lemondása.

Igy szó lehet a 67 es alap hiveinek csoportosulásáról, az egész ellenzék szövetkezéséről kormányzati célra, szc lehet a liberális elemek sorakozásáról és sok egyéb szempont szerint való alakulásáról. Az kétségtelen, hogy minden párt szeretne résztvenni az aktív kormányzatban, a mi meg lehetős tülekedést eredményez, mely ha nem is látható nyíltan, de egy és más jelenségből észlelhető.

A kialakulást végre is az fogja eldönteni, hogy lehet-e többséget verbuválni egy olyan kormányzati programnak, mely gazdasági téren is, katonai téren is számol a kivihetőség és lehetőség feltételeivel. A belpolitikai téren mi sem akadályozza az átalakító reform-munkát. Am gazdasági téren nemzetközi helyzetünk, katonai téren Ausztriához való, ma meg főnnálló, közjogi viszonylatunk a 67-es jogalap a radikális átalakítást lehetetlenné teszi. A függetlenség párt obligója a választókkal szemben kétségtelen mind e kérdésekben. Nekik tehát bajos az engedékenység.

A korona viszont nem tekinthet el az ő szempontjától, melyek végre is országos szempontok. A német szerződés a közös vámterület alapján kötött, a 67-es kiegyezést eltörölnünk ugyan lehetséges egyoldalulag is, ám új közjogi rendezést Ausztriával — kölcsönös megállapodásokról lévén szó — csakis Ausztria hozzájárulásával hozhatunk létre. Mindez bonyodalmakhoz vezet, melyek végső eredményben az országot károsítanak. Bünt követ hát el, a ki azt mondja, hogy ebben a válságban a király és a nemzet állanak egymással szemben. Nem igaz. Itt a különböző nemzeti életérdekek összeegyeztetéséről van szó, mely nehéz munka és sok bölcseséget, higgadtságot kíván.

Egy előkelő, objektív gondolkodású államférfiu szájából hallottuk a napokban a következő igen találó megjegyzést:

— Nem akarom kicsinyleni Tisza István gróf kvalitásait, melyek balsikere dacára is kétségbevonhatatlanok. De a mai helyzetet különösen egy tényével tette ilyen vigasztalanná. Természetesen akarata ellenére, csak a viszonyok sajátságos alakulása folytán. Ez a tény az a vivmány, mely a honvédségnek tüzéséggel és műszaki csapatokkal való ellátását jelenti. Ha ezt a vivmányt most kapja az ellenzék, a katonai nehézségeket egyelőre leküzdöttük volna. — Akkor pedig semmi üdvös hatása nem volt a vivmánynak. Én azt gondolom, ha egy államférfiunak

ilyen nagy adut van a kezében, avval ütést kell csinálnia. Tisza gróf avval az aduttal nem csinált ütést.

A szabadelvűpárt értekezletén, a szövetkezett ellenzék részéről a szabadelvűeknek fenntartott jegyzői állásokra Szöcs Pált és Hertelendy Lászlót jelölték.

Gróf Tisza István indítványára megválasztották az intéző bizottságot, hogy a párt állásfoglalását előkészítse és a pártot kifelé képviselje.

Egyház és iskola

A debreceni ev. ref. theologia akadémia Hittanszaki Önképző Társulata kálvinista öntudat erősítése céljából 1905. február hó 26-án délután 5 órakor a Bika-szálló dísztermében tizennegyedik protestáns estélyt rendez. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárolunk és ajándékozunk, a mely nemes célra felülfizetéseket is köszönettel fogad és hirtalpig nyugtázza a rendezőség.

Műsor: 1., Dicsőség... Angyalok kara. Madách J. Zenéjét szerezte Oláh Károly. Előadja a főiskolai énekhar. 2., A világságról szabad előadást tart Gergely Antal mezőturi ev. ref. lelkész. 3., Szöcs Margit urleány szaval. 4., Magyarótták. Rácz Károly zenekarának kísérete mellett énekli Szilágyi Margit urleány. 5., Versek. Irta és felolvassa Baja Mihály budapesti hittanhallgató. 6., Az első legáció. Elbészés a diákeletből Irta és felolvassa Létay Pál Menyhért hittanhallgató. 7., Bellini: Nyitány a Norma c. operából. Vonós négyes. Előadják: Vásáry István I. hegedűn; Vásáry András II. hegedűn; Ehrlich József mély hegedűn; Vásáry József gordonkán. 8. Haldokló mellett Irta: Tompa Mihály, Szavalja Adorján István hittanhallgató. 9. Közének: a XXIII. zsoltár 1. verse.

Jegyek febr. 19-étől kezdve Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók.

NAPI HIREK.

Debreceni városi muzeum.

A régóta tervezett városi muzeum végre megalapított és immár teljesen berendezve vár a megnyitásra. Az értékes, emlékezetes régiségek, melyeket nagy és fáradtságos munka után szereztek meg a muzeum alapítói csoportonként rendezve várják a látogató közönséget.

Tegnap délelőtt mutatták be a muzeum őrei és felügyelő bizottsága a helyi sajtó képviselőinek a muzeumot, mely a régi gazdasági tanintézet helyiségében van. Fent az emeleten három teremben vannak csoportosítva, a különféle értékes régiségek, melyeket áldozatkész adakozók ajándékoztak a városnak.

Ezek közül első sorban és főleg Lőkóvits Arthurt illeti az érdem és elismerés, mint aki anyagi áldozatot és fáradtságot nem kimélve szerezte össze azokat a nagyértékű és igazán érdeklődést keltő ereklyéket, melyek nagyrészen a muzeum anyagát képezik. Nem mondunk azzal nagyot, ha elismerésünket nyilvánítjuk ezekért az érdemeiért, mert a debreceni muzeum megteremtésében kétségtelenül övé az oroszlán rész. Nemkülönben nagy munkát fejtett ki a muzeum rendezése és gyarapításában Péter Gábor, ki nagy érdemeket szerzett magának a régészet terén és elismerés illeti Oláh Károly kultur tanácsost is, aki minden vonalon propagandát csinált az ügynek.

A muzeum tárgyai közül régiségük és értékeségüknél fogva különösen kiválnak: 1735 korbéli képes biblia, album József császár koronázásának idejéből a koronázási ceremóniák illusztrációjával, Thököly Imre vadászképe, Obrenovic Milosnak az Obrenovic szerb dinasztia megalapítójának pecsétnyomója, Dr. Szilágyi Dezső, 14 város által diszpolgárrá való felavatásának albumai, melyeknek mindegyike egy-egy műre-mek, Ecce Homo kép Giudó reni olasz festő után másolta Kovács József debreceni akadémiai festő ez a kép Komlóssy Imrének, az 1848-ban volt debreceni képviselőnek ajándéka, Baresay Ákos, Kemény János, Rákóczi Ferenc, Bethlen Gábor erdélyi fejedelmek idejéből való aranypénzek történelmi időkből ósrégi prehistóriai bográcsok, kőkorszakbeli fegyverek, vert bronz szentképek a 17-ik századból, az Ohati apátság kulesa, különféle történelmi nevezetességű fegyverek és még egyéb érdekes régiségek.

Amidőn városunk régiségtárát megalapítva látjuk önkénytelenül is eszünkbe jut, hogy mennyire fontos mozzanata ez kulturális fejlődésünknek. Nagy hivatás van a muzeumnak, de ezt a hivatását csak úgy töltheti be, ha a közönség igazi meleg érdeklődést tanúsít iránta és amellet, hogy annak megtekintésére nagy figyelmet fordít, annak érdekeit tudásával tehetségével még áldozatok árán is előmozdítja.

— **Peticiók.** Marosvásárhely második kerületében a két szavazattal kisebbségben maradt Sebess Dénes pártpetíciót ad be Sándor János államtitkár mandátuma ellen. A petíció etetéssel-ítatással és vesztegetéssel vádolja Sándor Jánost — Tegnap petíciót adtak be a Kurián a *zolna-rajeci* választókerületben tizenegy szótöbbséggel megválasztott Rudnay István szabadelvűpárti képviselő mandátuma ellen. A petíció 16 érvénytelenítő adatot sorol föl s kéri a Kuriát, hogy az érvénytelen szavazatok leszámitásával, Smialovszky Valér dr., volt függetlenségi jelöltet 209 szótöbbséggel mondja ki képviselőnek.

— **Urkocsisok gyűlése.** A debreceni urkocsisok egylete tegnap délelőtt 10 órakor a városháza kis tanácstermében Domahidy Elemér főispán elnökle alatt gyűlést tartott. A pénztári számadások bejelentése után a választmány elhatározta, hogy a hátralékos tagdíjakat, postai megbízás útján beszedi. — Az Engesszer József lemondásával megüresedett titkári állást a választmány Publig Ernővel óhajtja betölteni. A már többször elmaradt ügét versenyt ez év április hó 29-én és 30-án tartják meg, melyre a földmívelési miniszter és a várostól remélendő tiszteletdíjakon kívül az egylet saját pénzéből 4000 koronát tűz ki.

— **Életveszedelem a főrendiházban.** A sok és drága milliós dunaparti palota márványzata ismét töredezik. Közvetlenül aztán, hogy a parlament elkészült, a fölép-eső márványfalán repedéseket találtak. Az építő-bizottság akkor kijavíttatta a hibákat s jelentette, hogy a hibák csupán apró, jelentéktelen hiányok, a melyeket rendbehoztak. Hogy ez a hír mennyire volt alapos s mennyire nem, arra megadta a választ a főrendiház üléstermének oszlopzata. Ahogy gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke tegnap az üléssteremben megjelent, báró Nyáry háznagy és Szerenes János főrendiházi titkár jelentették neki, hogy a terem márványoszlopzata ez elmúlt éjszaka három helyen

leszakadt. Az egyik oldalon egy márványkarika vált le az oszlopról s éppen Mikó Bálint helyére zuhant. Össze is törte a padot s ha a baleset az ülés folyamán történik, bizonyosan szerencsétlenséget okoz. Az elnöki emelvénytől balra levő második emeleti fülkéből vált le a másik kődarab. Estében két részre vált s az elnöki sorompót surolta. A hibát — hir szerint — nem a kőfaragók hanyagsága okozta, hanem a márványmunkásoké, a kik a márványkaptákat és lapokat gyöngé dróthuzallal és borsenpéppel illesztették az oszlopokra. Az elnök intézkedett, hogy a főrendek, ha ülésre jönnek, az első padosorokban üljenek s ne a falak közelében.

— **Debreceni diákok Hódmezővásárhelyen.** Hódmezővásárhelyről sürgönyzik lapunknak, hogy tegnap a mi diákjaink megérkezése impozáns volt. Az egész város lobogó díszben várta a debrecenieket. A pályaudvarnál a rendező bizottság elnöke Kmettykó József városi főjegyző mondott üdvözlő beszédet, melyre a diákság nevében Csiky Lajos teológiai tanár válaszolt. Hosszu kocsisorral történt a bovonulás a kaszinóhoz. Ott Juhász polgármester üdvözölte az ifjakat a város nevében, melyre Ferenczy Gyula dr. válaszolt. Innen a templomba vonultak istentiszteletre. Délután 4 órakor folyt le az egyetemi hangverseny, előre megállapított műsor szerint, este pedig az egyetemi bált tartották meg, melyen a hódmezővásárhelyi hölgyeket hódították meg a diákok a debreceni egyetem ügyének.

— **Szergiusz nagyherceg és a diákok.** A merénylet pontos és hitelesen részletezett leírása még nem áll a nyilvánosság rendelkezésére. De egy bizonyos már, hogy a merényletet diákok követték el, a kiknek ez a nagyherceg volt a legnagyobb elenségük. Szergiusz magas termetű, erőyes arcú, s bár átlagos tehetségű, de ügyes szónok volt. Régebben megtette, hogy nyílt után szónokolt a népnek, s a kilencvenes évek elején, a mikor a diákok a munkásokat megnyerték mozgalmuknak, a nagyhercegnek Pétervár egyik terén mondott szónoklata elég volt arra, hogy a munkásokat a diákoktól eltántorítsa. Eppen ezért régebben még valamelyes népszerűsége is volt Szergiusz nagyhercegnek. Mígta azonban II. Miklós cáur uralkodik Szergiusz feladatának tartotta, hogy vaskézzel nyomja el a diákmozgalmakat. Befolyása által valóban hallatlan dolgok történtek a diákokkal, a kikre hihetetlen kegyetlenséggel uszította rá kozákjait és rendőreit. Ez szerzte meg neki a halálos ítéletet a melyet ime végrehajtottak rajta.

— **Kinevezések és kitüntetések.** Félreértésekre és félremagyarázásokra ad okot, hogy a Budapesti Közlönyben minduntalan jelennek meg kinevezések és kitüntetések, holott a kormány már hetekkel ezelőtt beadta lemondását, sőt most már meg is kapta a fölmentvényt. Igen sokan helytelen és meg nem engedhető eljárásnak tartják ezt. Szerintük a napon túl, melyen a kabinet beadta ő Felségének lemondását, későbbi dátumokkal nem volna szabad a kormány ellenjegyzésével kinevezéseket és kitüntetések kiadni. Ez a fölfogás tévedésen alapszik. Mindama kinevezések és kitüntetések, melyek a kormány lemondásának beadása után következő dátumokkal jelentek meg a hivatalos lap hasabjain: azokna

ölterjesztése előbb történt meg. Csúpan az elintézés, aláírás, a kabinet irodából való kiadmányozás maradt későbbre. E miatt a lemondott kormányt nem érheti megszólás. Az lett volna hiba, ha a lemondás után történtek volna fölterjesztések. Ilyenről azonban senki se tud s nem is tudhat, mert későbbi fölterjesztés kitüntetésre nem történt, míg állásokról való lemondásokat, kinevezéseket az ideiglenesen megbízott kormány is terjeszthet a király elé.

— **Halálozás.** Özv. *Kállay Imréné* szül. Demjén Borbála életének 85-ik évében Budapesten meghalt. Temetése tegnap délután volt. Az elhunytban *Kállay Jenő* székesfővárosi tanácsnok édes anyját, *Békássy Jenő* lapunk helyettes szerkesztője pedig nagyanyját gyászolja.

— **Iparosok gyűlése.** A debreceni kisiparosok körében kiűtött az alkotmányos küzdelem. Majdnem minden nap üléseznek. Hol a Zelinger-párt van alul, hol a Tóth Kálmán-párt van felül. Az Iparos kör diszterme minden vasárnap hangos a korteszótól és ilyenkor bő alkalmat kínálkozik a szociálista vezér Szatmári cipész ur leszóllására.

Tegnap is gyűléseztek az iparosok, azaz jobban mondva a Tóth Kálmán pártiak: de voltak ott sokan az ellentáborból is és nem is egyszer zavarták meg hangos megjegyzéseikkel és közbeszólásaikkal a gyűlés menetét.

Délután 3 órakor nyitotta meg az ülést *Tóth Sámuel*, aki kijelentette, hogy *Tóth Kálmán* azért jelent meg, hogy egyes vádak alól tisztázza magát, nem pedig programbeszédet mondani. Arra neki szüksége nincs, mert a 6 évi elnöki működése elég program, amire büszkén hivatkozik.

Azután *Tóth Kálmán* vette át a szót és két óráig tartó beszédében válaszolt azokra a vádakra, melyet az ellenpárt ellene felhozott. Kijelentette, hogy az önálló vámterület törhetlen hiva. Rámutatott az ipartestület hat évi működésére és beigazolta, hogy nincs az országban 370 ipartestület közt olyan, mely olyan mintaszerű volna, mint a debreceni.

Végül levonja a következtetést *Zelinger Ede* programja és az ő működése között, mely szerint elvi különbség kettőjük közt nincs, csúpan személyes kérdésszerű lehet szó, de annyit már most is kijelenthet: történi-jék bármely, legyen bárki az ipartestület elnöke az csak az általa erősen megsabott egyenes uton vezetheti a testület ügyeit. Hosszantartó éljenzés kísérte *Tóth Kálmán* szavait, aki rögtön eltávozott. Utánna szót emelt még *Tóth Sámuel*, aki ajánlotta, hogy *Tóth Kálmán* válasszák meg és az ülés véget ér.

— **Elbocsátás a honvédségtől.** A honvédelmi miniszter *Dr. Szepány István* 2-ik honvéd gyalog ezredbeli tartalékos segédorvost, szolgálati kötelezettsége teljesítése után saját kérelmére, a honvédség kötelékéből elbocsájtotta.

— **Port-Arthur védelmezői.** Az Ausztrali utasai Port-Arthur Európa felé vitorlázó hősei, tegnap értek Port Szaidba, a hol *Stössel* és kísérete elhagyják a hajót, hogy egy orosz hadihajón térjenek vissza hazájukba. *Stösselék* igen melegen bucsúztak el a hajó utasaitól. Utolsó este bucsulakomát rendeztek, ahol számos lelkes felkőszöntő hangzeit el. *Stössel* a hajón lévő francia tiszteteket éltette. Port Szaidban az egész francia és

orosz kolona fogadta az orosz tiszteket, élükön konzuljaikkal. Természetesen ez sem mult el beszédek nélkül, de *Stössel* nejről sem feledkeztek meg az udvarias port-szaidiak, a kinek hatalmas virágcsokrokat adták át. A *Szentmiklós* nevű orosz hajó, mely Port-Arthur védelmezőit hazájukba viszi, azóta már kint vitorlázik valahol a nyílt tengeren s hozzátartozói néhány nap mulva örömmel üdvözölhetik bennük egy tragikus esemény életben maradt, dicső hőseit.

— **Eljegyzés.** *Lampfeld Márton* eljegyezte *Kreisler Bellát*, *Kreisler Lipót* leányát Debrecenből.

— **Névmagyarosítás.** *Bayer Gyula* debreceni 3-ik honvéd gyalogezredbeli, tartalékos hadnagy nevét belügyminiszteri engedéllyel *Bujorra* magyarosította.

— **A német trónörökös Flórencben.** A német trónörökös a rossz idő dacára is derűs, szép napokat él most Flórencben, ahol menyasszonya *Cecilia mecklenburgi hercegnő* is tartózkodik. A hercegnő, hogy völégényét kellemesen meglepje, egy nappal előbb érkezett a virágok városába s ugyanabban a szállóban (*Hotel de la Ville*) vett lakást. A trónörökös uti marsallja figyelmeztette a fiatal hercegnőt, hogy ezzel nagyban vét az etikett ellen s a császár is ellenezte azt, hogy a jegyes pár egy tető alatt lakják. A hercegnő természetességének azonban ebben az esetben is csak dicséretére válik idillikus fel fogása.

— **A Petőfi Társaság új alelnöke.** *Hercegy Ferencnek* a Petőfi társaság elnökévé történt megválasztásával megüresedett a társaság másodelnöki széke, amelyet ma töltöttek be a felolvasó ülést követő rendkívüli közgyűlésen. Minthogy *Ferenczi Zoltán* akit a multkoriban jelöltek másodelnöknek, levélben értesítette az elnökséget, hogy a tisztséget nagy elfoglaltsága miatt nem vállalhatja, a közgyűlés ma *Szana Tamás* indítványára egyhangulag *Endrődi Sándort*, a kitűnő költőt választotta a társaság alelnökéül. *Endrőd*it küldöttségileg értesítették megválasztásáról.

— **A világgjáró magyar.** *Zrinyi Béla Zoltán*, aki gyalogszerrel indult neki a világnak, most Kalkuttából ír. A bátor férfiú igen sokat szenvedett az utolsó hónapokban. — *Bombayban* maláriát kapott az uton való rossz táplálkozástól s az ihatatlan víztől s végig tapasztalta az összes utjába eső angol kórházakat. Nagyon panaszkodik, hogy sem pénzt, sem sehogyan nem tudott ehető ételeket kapni az Indiákon. *Bombayból* az indiai őserdőn átment *Bandau* ba. Az erdőn át való ut 8 nap és 8 éjen át tartott. Éjszaka fákön hált, mert máshol nem volt élete biztonságban. Alvásról szó sem lehetett, mert a vadállatok (tigris, oroszlán, hiéna, sakál) üvöltése nem engedte aludni, sőt veszedelemmel fenyegették a majmok is, amelyek mindenáron szerettek volna elcsenni tőle egyetmást. *Bandauban* résztvevő tigrisvadászaton s el is ejtett egy ilyen vérengző fenevadat. A vadászat izgalmairól fogalmat alkotni abból, hogy ezen a tigrisvadászaton három embert szakgattak szét a fenevadak. A hinduk — *Zrinyi* tanúsága szerint — még mindig áldoznak embert bálványaik oltárán. Így azt hallotta, hogy *Ponapan*-ban csak a legutóbb is 15 embert áldoztak föl, hogy a nagy szárazságot eltávoztassák. *Kalkuttából* *Mondalay*-ba megy *Zrinyi*, onnan *Kínába*, majd *Japánba*.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme *Piac*-*utca 44. dr. Ujjfalussy-ház.* Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kiskabokban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Mulatság.

A nőipariskola háziestélye. Az ev. ref. jótékony nőegylet által fenntartott nőipariskola tegnap tartotta háziestélyét az iskola helyiségében, amely igen szűknek i-

zonyult a nagyszámu és előkelő közönség befogadására. Az estély tombolával kezdődött és miután a sok és szép nyeresémet szétosztották a fiatalság vidám táncra perdült a Magyar testvérek kitűnő zenéjének hangjai mellett. Debrecen előkelőségei közül jelen voltak *Wolafka Nándor*, *Komlóssy Arthur*, *Czeglédy Mihály* vármegyei tisztí ügyész, *Oláh Károly* tanácsnok és még számosan. Ez alkalommal felüladakoztak: *dr. Wolafka Nándor* és *Füleki N. urak* 4-4 koronát, *Bigdáni Zsigmondné*, *Szilágyi Margit ura* és *Kertész János ur* 2-2 koronát. A közönség jóval éjjel utánig maradt együtt vidám hangulatban.

TÁVIRATOK.

Szergiusz nagyherceg temetése.

Moszkva, febr. 19. *Szergiusz nagyherceg* temetésére a következő intézkedések történtek: Csak olyan személyeket lehet beereszteni a kolostorba, hol a holttestet beszentelik a kiknek külön meghívójuk van. A szertartást a moszkvai metropolita végezte nagy segédlettel. A szertartás közben a polgári és katonai méltóságok adják a diszorséget. Az Istentisztelet után négy hadsegéd viszi a koporsót az oltárhoz.

Az orosz forrongás.

Moszkva, febr. 19. Tegnap itt az összes gyógyszerészsegédek sztrájkba állottak. 7 óras munkaidőt és fizetésemelést kívánnak. Néhány gyógyszerészertárban, a melynek tulajdonosa beleegyezett a követelésbe, este az üzemet ismét megkezdték.

A *Lindau-Ribinski* vasut igazgatósága hirdetményt bocsátott ki, a melyben alkalmazottainak anyagi helyzetük javítását helyezte kilátásba, felszólítja azokat a munkába állásra. Azoknak, a kik nem tennének eleget e felszólításnak, az elbocsátást helyezi kilátásba.

Szuhumkale, febr. 19. (Kutai kormányzóság) A mult éjjel mintegy 500 kereskedősegédbőlés munkából álló tömeg megdobálta egy polgár ablakait, kit politikai bűsgággal gyanúsítottak. A közbelépő rendőrséggel szembezállt a tömeg. Egy rendőrt megöltek és kettőt sutyosan megsebesítettek. Egy munkást is megöltek és kettőt megsebesítettek.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye

Vászon — szőnyeg,

Férfi- és női-fehérmű,

Női divatárak.

Határozott árak.

Zongorák

rövidek

180 frt.-tól

kezdve kaphatók

SCHMIDT S.

zongora raktárában.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) ca. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, a mely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felel meg a magyar remekírók, valamint a világirodalom klasszikusainak színét javát.

Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítik. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Beöthy Zoltán
Dóczi Lajos
Endrődi Sándor
Ferenczi Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedüs István
Hesesi Sándor

Junius (Z. Kiss B.)
Kossuth Ferenc
Négyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Szász Károly
Váczy János
Váradi Antal

híhez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművü arc-képével.

A könyvszekrénynek, a legékeőbb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsőjénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor | *Neogrady Antal*
Garay Akos | *Réthy Lajos*
Gergely Imre | *Telegdy László*
Hegedüs László | *Tull Ödön*
Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I-II. **Petőfi** összes költeményei. Bevezette *Ferenczi Zoltán*.
- III-IV. **Kisfaludy Sándor** összes költeményei. Bevezette *Junius*.
- V. **Shakspere** remekei I. Bevezette *Alexander Bernát*.
- VI. **Molière** remekei I. Bevezette *Haraszti Gyula*.
- VII. **Tóth Kálmán** válog. költeményei. Bevezette *Endrődi S.*

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadócéleg fenntartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. *Berzaenyi Dániel*: Munkái.
IX. *Schiller Frigyes*: Költeményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz*.
XII. *Homerosz*: Iliász. Ford. *Kemenes (Kempf) József*.
XIII. *Tóth Ede*: Válogatott Munkái.
XIV. *Shakspere*: Remekel. II.
XV-XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
XVII. *Repcsényi Gyula*: Munkái.
XVIII. *Heine*: A Dalok Könyve. Ford. *Endrődi Sándor*.
- *Tegner*: A Prithjof-monda.
XIX-XX. *Székelyi István*: Ptl. Világ.

XXI. *Kasinczy Ferenc*: Válogatott Munkái.
XXII. *Goethe*: Válogatott Költeményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
XXIII. *Kölcsey Ferenc*: Válogatott Munkái.
XXIV. *Molière*: Remekel. II.
XXV. *Zrínyi Miklós*: Munkái.
XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. és XVII. század.) *Balassa Bálint*. - *Tündér Sebestyén*. - *A Kőrösi Költészet*. - *Gyöngyösi István*.
XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVII. század és XIX. század eleje.) *Faludi Ferenc*. - *Virág Benedek*. - *Göndöly József*.
XXVIII. *A Nibelung Ének*. Ford. *Szász Károly*.

XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
XXX. *Pisamny Péter*: Válogatott Munkái.
XXXI. *Shakspere*: Remekel. III.
XXXII. *Firdüsi*: A Sahnáméból. Ford. *Radó Antal*.
XXXIII-XXXV. *Vörösmarty Mihály*: Munkái.
XXXVI-XXXVII. *Bernán*: Don Juan. Ford. *Ábrányi Emil*.
XXXVIII. *Homerosz*: Az Odyssea. Ford. *Kemenes (Kempf) József*.
XXXIX. *Csokonai*: Válogatott Munkái.
XL. *Leopardi*: Összes költeményei. Ford. *Radó Antal*.
- *Musset*: Válogatott költeményei. Ford. *Radó Antal*.
XLI. *Goethe*: Faust. Ford. *Dóczi Lajos*.

XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
XLIII. *Shakspere*: Remekel. IV.
XLIV. *Aeschylus*: *Sophocles*: *Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. *Váradi Antal*, *Zaláhy Károly*, *Kemenes (Kempf) József* és *Radó Antal*.
XLV. *Deák Ferenc*: Munkái.
XLVI. *Katona József*: Válog. Munkái.
XLVII. *Virgilius*: Aeneis. Ford. *Baróti Szabó Dávid*. A fordítást javította *Radó Antal*.
XLVIII-XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
L. *Bajza József*: Válog. Művel.
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsessé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

Az 50 kötet ára fűzve 200 korona.

Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomtatásban, az írók dombornyomásu arcképével 250 korona.

Az 50 kötet ára amatőr félbőr-kötésben 500 korona.

Ugy a fűzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitétnik, hogy a kiadó-cég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabásu gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legszerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. Naplő állér megtakarítással oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiura közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Sziveskedjék a rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 köt. Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek, megrendelőnek mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté, a részletek be nem tartása esetében a folytatolagos kötetek a részletek pótlására visszatartandók, a fűzött kötetek nem fizetett részletek Önnek jogában áll portóköltésig hozzászámlátása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletek visszatartandók, a megrendelés megújul és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés: .....

Lakhely és kelet: .....

Név: .....

Állás: .....

Tessék olvashatón aláírni.

Az illetéki díjjelezék 30. tételle értelmében bélyegmentes.